

Кривов'язюк І.В.кандидат економічних наук,
професор кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Луцького національного технічного університету**Стрільчук Р.М.**кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики
Рівненського державного гуманітарного університету

ФОРМИ І МЕТОДИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

У статті здійснено критичний аналіз наукових праць вчених з питань підвищення інтенсивності виробництва та впровадження сучасних методів управління в практику діяльності підприємств, що стало основою виділення застосовуваних нині форм і методів інтенсифікації виробництва. Виокремлено ТОП-10 найкращих машинобудівних компаній світу на основі композитивного рахунку таких рівнозначених критеріїв як обсяг продажу, прибуток, активи та ринкова вартість. Встановлено пріоритетність використання передових форм і методів інтенсифікації та управління виробництвом для підприємств автомобілебудування в світовій економіці. Уточнено методику оцінювання інтенсифікації виробництва для підприємств машинобудування. Визначено вплив показників інтенсифікації виробництва на результати господарювання провідних підприємств автомобілебудування. Проаналізовано використовувані ними методи інтенсифікації та управління виробництвом на предмет доцільності їх використання. Запропоновано сукупність заходів з інтенсифікації виробництва для досліджуваних підприємств машинобудування.

Ключові слова: інтенсифікація виробництва, форми інтенсифікації, методи інтенсифікації та управління виробництвом, методика оцінювання інтенсифікації виробництва, машинобудування, світові корпорації.

В статье осуществлен критический анализ научных трудов ученых по вопросам повышения интенсивности производства и внедрения современных методов управления в практику деятельности предприятий, что стало основанием для выделения применяемых в настоящее время форм и методов интенсификации производства. Выделены ТОП-10 лучших машиностроительных компаний мира на основе композитивного расчета таких равноценно взвешенных критериев как объем продаж, прибыль, активы и рыночная стоимость. Установлено приоритетность использования передовых форм и методов интенсификации и управления производством для предприятий автомобилестроения в мировой экономике. Уточнена методика оценки интенсификации производства для предприятий машиностроения. Определено влияние показателей интенсификации производства на результаты хозяйствования ведущих предприятий автомобилестроения. Проанализированы используемые ими методы интенсификации и управления производством на предмет целесообразности их использования. Предложено совокупность мер по интенсификации производства для исследуемых предприятий машиностроения.

Ключевые слова: интенсификация производства, формы интенсификации, методы интенсификации и управления производством, методика оценки интенсификации производства, машиностроения, мировые корпорации.

Постановка проблеми. Функціонування сучасних підприємств машинобудування повсякчас зіштовхується з різноманітними викликами внутрішнього та зовнішнього середовища: необхідність модернізації та оновлення виробництва, оптимізації витрат виробництва, виходу на нові ринки збуту, підвищення інноваційної активності та використання найновіших досягнень науково-технічного прогресу, необхідність раціоналізації методів розроблення та прийняття управлінських рішень, пошук шляхів поліпшення органі-

зації виробництва, впровадження методів тайм-менеджменту тощо. Інколи зміни відбуваються настільки швидко, що обсяги витрат на підтримання гнучкості виробництва та удосконалення управління можуть значно перевищувати отримані прибутки на первинних етапах впровадження нововведень.

Ще одним важливим фактором є необхідність підвищення конкурентоспроможності, адже більшість підприємств машинобудування позиціонують не лише на національних, але

й на міжнародних ринках. Це вимагає від них моніторингу інноваційних змін, значних інвестицій в дослідження та розробки, потреби у висококваліфікованій робочій силі, підвищення ефективності виробництва та менеджменту.

Тому успіх в сучасних умовах господарювання найчастіше приходиться до тих підприємств машинобудування, які активно впроваджують в своїй діяльності передові форми і методи інтенсифікації та управління виробництвом. Це і підкреслює актуальність досліджуваної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженням питань підвищення інтенсивності виробництва та впровадження сучасних методів управління в практику діяльності підприємств займалися та займається нині багато вчених. Так, Гетьманський В. [1] відзначає доцільність комплексної оцінки інтенсифікації діяльності підприємства, результати якої можуть слугувати основою подальшого визначення напрямку його розвитку. В економічній енциклопедії [2] звертається увага на антивиратну спрямованість інтенсифікації виробництва, яка повинна досягатись зменшенням витрат живої та уречевленої праці на одиницю продукції. Важливе значення тут має відігравати автоматизація виробництва, впровадження гнучких виробничих систем, зростання витрат на НДДКР. Ємельянов О. і Петрушка Т. вказують, що «ознакою інтенсивного типу економічного розвитку є те, що обсяги виробництва продукції підприємства зростають швидше, ніж квадрати розміру відповідного виду його виробничих ресурсів.» [3, с. 29]. Ними запропоновано метод визначення оптимального рівня інтенсифікації використання ресурсів підприємства, за якого досягається мінімум сукупних витрат. В дослідженні [4] підкреслюється, що в ході інтенсифікації діяльності підприємств машинобудування необхідно своєчасно діагностувати їх адаптивні можливості з позицій пристосування до постійних змін навколишнього середовища, вміння корегувати плани, трансформувати структуру, швидко реагувати на отриману інформацію. Марченко В. і Покровська Н. [5] пропонують аналізування результатів оцінювання інтенсифікації діяльності машинобудівних підприємств здійснювати з визначенням рівнів інтенсифікації, «сильних» та «слабких» сторін розвитку суб'єктів господарювання з використанням комплексних та інтегральних показників. В подальшому це виступає основою для розробки напрямів інтенсифікації діяльності підприємств машинобудування. Павлов К. [6] пропонує здійснювати оцінку економічної ефективності інтенсифікації виробництва з урахування регіональних

відмінностей у працевлаштуванні. Шарко В. і Андрусенко Н. [7] в якості одного з інструментів управління виробництвом застосовують алгоритм оцінки факторів впливу на інтенсифікацію виробництва промислових підприємств, що слугує основою визначення системи резервів використання ресурсів у процесі такої інтенсифікації. У монографії групою вчених [8] стверджується про існування п'яти компонент забезпечення виробничої конкурентоспроможності економіки, галузі, підприємства: першочерговість розвитку талантів, використання сильних сторін екосистемних партнерств, розробка збалансованого підходу в глобальному масштабі, розвиток інтелектуальних, стратегічних державно-приватних партнерств, управління впровадженням передових технологій. Їх слід розглядати в якості дієвого підґрунтя забезпечення інтенсифікації розвитку виробництва. Однак, недостатньо уваги приділено формам і методам інтенсифікації та управління виробництвом підприємств машинобудування.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження впливу інтенсифікації та управління виробництвом підприємств машинобудування на результати їх господарювання.

Виклад основного матеріалу. Інтенсифікація виробництва – це процес суспільного виробництва, що базується на застосуванні найефективніших засобів і предметів праці, кваліфікованої робочої сили, передових форм і методів організації праці, зростаючої інформованості про найновіші досягнення НТП [2, с. 672].

До форм інтенсифікації виробництва прийнято відносити: фондозберігаючу, працевлаштуючу, ресурсозберігаючу та всебічну. Зростання інтенсифікації виробництва в них забезпечується завдяки впровадженню нової техніки та технологій, зростанню інтенсивності праці, раціоналізації використання ресурсів, синергетичного з'єднання попередніх форм інтенсифікації [2, с. 673].

Методи інтенсифікації виробництва доцільно поділити на дві групи: узагальнюючі та конкретно-виробничі. До першої групи належать стратегічне планування, метод мотивації ключових компетенцій, управління знаннями, формування інфраструктури відповідальності. До другої групи слід віднести такі методи як just-in-time (JIT), Канбан, ABC-аналіз, XYZ-аналіз, MRP I і MRP II, DRP II, DRP, LRP, SRP, модель Андлера, модель Де Матейса та Мендози, а також системи підтримки контрольного рівня запасів, періодичного поповнення запасів, вибіркового контролю рівня запасів. Їх роль полягає у мінімізації часу та витрат на виконання замовлень на продукцію, забезпеченні гнучкості та збалан-

сованості виробництва, зменшенні перебоїв у виробничому циклі, забезпеченні раціональної організації виробництва, здійсненні гнучкого управління та контролю за поточковими процесами за центами відповідальності, управлінні технічним обслуговуванням основних засобів підприємств машинобудування. Проте, не усі підприємства використовують прогресивні методи управління виробництвом, досить часто їх застосування носить частковий характер. Саме тому підприємства машинобудівної галузі можуть суттєво відрізнитись за рівнем розвитку: масштабами діяльності, рівнем отриманого прибутку, розмірами активів, ринковою вартістю.

За даними рейтингу FORBES GLOBAL 2000 (2018), до переліку найкращих компаній світу, які визначаються на основі композитивного рахунку таких рівнозважених критеріїв як обсяг продажу, прибуток, активи та ринкова вартість, потрапили компанії більш як з 50 країн світу. Машинобудівні компанії в цьому рейтингу також займають вагоме місце (табл. 1).

Аналіз досліджуваного рейтингу показав, що в ТОП-10 машинобудівних компаній домінують представники автомобілебудівної промисловості. Саме вони, як показує аналіз систем їх управління виробництвом, активно використовують передові форми та методи інтенсифікації

та управління виробництвом для підвищення ефективності господарювання.

В подальшому пропонуємо здійснити оцінку інтенсифікації виробництва підприємств автомобілебудування світу, які входять до рейтингу FORBES GLOBAL 2000 та є одними з найпотужніших і технологічно орієнтованих компаній. З цією метою використаємо удосконалену методичку, запропоновану в роботі В. Гетьманського [1, с. 132-134], сутність якої можна звести до наступних кроків:

1. Збирання та аналізування динаміки вихідних даних для розрахунку показників інтенсифікації.

2. Розрахунок показників інтенсифікації за формами інтенсифікації.

3. Визначення співвідношення приросту використання ресурсів у розрахунку на 1 % приросту обсягів реалізації продукції.

4. Розрахунок частки впливу зміни показників інтенсифікації на приріст обсягів реалізації продукції.

5. Комплексна оцінка всебічної інтенсифікації діяльності.

6. Оцінка рівня інтенсифікації виробництва на основі значень комплексного показника.

7. Раціоналізація методів розроблення та прийняття управлінських рішень в напрямку інтенсифікації виробництва.

Таблиця 1

ТОП-10 найкращих машинобудівних компаній світу за даними рейтингу FORBES GLOBAL 2000 станом на 2018 рік [9]

Ранг	Компанія	Країна	Рік заснування	Сфера діяльності	Обсяги продажу (місце)	Прибуток (місце)	Активи (місце)	Ринкова вартість (місце)	Обсяги продажу, млрд \$
12	Toyota Motor	Японія	1937	Автомобілебудування	6	13	74	32	265,17
16	Volkswagen Group	Німеччина	1937	Автомобілебудування	5	25	68	87	271,95
29	Daimler	Німеччина	1886	Автомобілебудування	15	27	108	127	193,22
40	BMW	Німеччина	1916	Автомобілебудування	47	40	142	150	114,44
52	Boeing	США	1916	Аерокосмічна промисловість	64	48	282	34	95,8
58	Honda Motor	Японія	1948	Автомобілебудування	31	47	183	193	138,6
67	Ford Motor	США	1903	Автомобілебудування	21	70	125	287	159,59
80	SAIC Motor	Китай	1995	Автомобілебудування	32	111	268	170	136,57
97	Nissan Motor	Японія	1933	Автомобілебудування	52	76	193	336	106,87
101	AIRBUS	Нідерланди	1998	Аерокосмічна промисловість	94	247	228	112	74,67

В якості показників інтенсифікації виробництва обираємо такі, що характеризують кожну з її форм – фондозберігаючу (показник фондодіддачі), працевзберігаючу (показник продуктивності праці), ресурсозберігаючу (як узагальнюючий обираємо показник оборотності оборотних активів) та всебічну (ефективність розвитку).

В таблиці 2 нами зведено сукупність показників, розрахованих за даними фінансової звітності досліджуваних автомобілебудівних компаній [10; 11; 12], які слугуватимуть в подальшому основою для розрахунку динаміки показників інтенсифікації за різними її формами за період 2014-2016 рр.

В таблиці 3 узагальнимо дані розрахунку визначення впливу показників інтенсифікації на результати господарювання. В якості шкали для визначення рівня значень комплексного показника інтенсифікації пропонуємо наступну:

[0; 0,1) – низький рівень інтенсифікації виробництва; [0,1; 0,5) – низький рівень інтенсифікації виробництва; [0,5; 0,9) – недостатній рівень інтенсифікації виробництва; [0,9; 1) – задовільний рівень інтенсифікації виробництва; [1) – достатній рівень інтенсифікації виробництва; [1,001; +∞] – високий рівень інтенсифікації виробництва.

Результати дослідження показали, що для Toyota Motor Corporation і Tesla Motors в період 2014-2016 рр. характерний задовільний рівень інтенсифікації виробництва, а для корпорації Mercedes-Benz – високий рівень інтенсифікації виробництва. Найбільший негативний вплив спаду ресурсів на 1% приросту продукції спостерігаємо у Toyota Motor Corporation, навпаки,

найбільший приріст – на Mercedes-Benz. Загалом отримані результати свідчать, що найбільш інтенсифіковано виробництво розвивається в німецької корпорації, найменш інтенсифіковано – на Tesla Motors.

Основними виробничими проблемами у Toyota Motor Corporation є вплив постачальників та підвищення цін на сировину. Корпорація також залежить від різноманітних цифрових та інформаційних технологій та розробок. Додатковими проблемами є дефіцит палива, транспортні системи, зупинки роботи та інші труднощі на ринках, де Toyota купує матеріали, комплектуючі та витратні матеріали для виробництва своєї продукції. Через дефіцит деталей, спричинений землетрусом Кумамото, що вразив острів Японії Кюсю в квітні 2016 року виробництво на лініях зборки автомобілів було припинено, що негативно вплинуло на розвиток корпорації. Toyota Motor Corporation працює над посиленням систем управління виробництвом з моменту появи викликів у 2010 році. Нині компанія використовує такі системи управління виробництвом: TPS, що дозволяє оптимізувати якість шляхом покращення процесу й зменшення нераціонального використання природних, людських і корпоративних ресурсів, досягати стійких результатів продуктивності; Jidoka, яка забезпечує контроль якості з одночасною оптимізацією виробництва з метою усунення існуючих проблем і усунення виникнення їх у майбутньому; JIT, яка зменшує необхідність зберігання великих запасів запасних частин і дозволяє швидко реагувати на зміни потреб клієнта. Тобто доцільність використання окреслених методів є дуже високою [12].

Таблиця 2

Вихідні дані для розрахунку показників інтенсифікації

Показники	Toyota Motor Corporation (Японія)			Mercedes-Benz (Німеччина)			Tesla Motors (США)		
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Чистий дохід від реалізації продукції, млн дол.	214269	225727	233979	152898	175968	180434	3198	4046	7000
Середньорічна вартість основних засобів, млн дол.	170097	188638	202124	22481	24752	26352	1284	2616	4693
Середньоспискова чисельність працюючих, осіб	338875	344109	348877	279972	284015	282488	10161	13058	17782
Середньорічна вартість оборотних засобів підприємства, млн дол.	132101	150690	161847	73793	84496	96950	2232	2986	4521
Сукупні витрати, млн дол.	210560	220316	229901	145366	165136	172567	3385	4763	7668

Вплив показників інтенсифікації на обсяг реалізації підприємств машинобудування за 2014-2016 рр.

Показники за формами інтенсифікації	Темп росту показників інтенсифікації	Приріст (+)/спад (-) ресурсів на 1 % приросту продукції, %	Частка впливу на 100 % приросту продукції, %
Toyota Motor Corporation (Японія)			
Фондовіддача	0,92	-86,96	11,00
Продуктивність персоналу	1,06	65,22	12,52
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,90	-108,70	10,78
Ефективність розвитку	1,04	43,48	12,30
Комплексний показник інтенсифікації	0,978	-86,96	46,60
Рівень значень показника	задовільний	-	-
Mercedes-Benz (Німеччина)			
Фондовіддача	1,01	5,56	6,61
Продуктивність персоналу	1,17	94,44	7,50
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,90	-55,56	6,00
Ефективність розвитку	0,98	-11,11	6,44
Комплексний показник інтенсифікації	1,010	33,33	26,55
Рівень значень показника	високий	-	-
Tesla Motors (США)			
Фондовіддача	0,60	-33,64	1,51
Продуктивність персоналу	1,26	21,87	2,06
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,08	6,73	1,91
Ефективність розвитку	1,06	5,05	1,89
Комплексний показник інтенсифікації	0,964	-0,02	7,37
Рівень значень показника	задовільний	-	-

Основні виробничі ризики для корпорації Mercedes-Benz виникають при коливанні цін на сировину та матеріали, енергію. Є також ризики постачальників, вузькі місця внаслідок несправностей доставки, недостатнього використання виробничих потужностей. Важливим для корпорації фактором також є прийняття продукції споживачами, а також технічні характеристики на основі інноваційних досліджень та розвитку. Серед найбільш поширених методів для контролю якості виробництва використовується метод Демінга, «шести сігм», тотального управління якістю. Конкуренція для висококваліфікованого персоналу та менеджменту все ще залишається дуже інтенсивна. Майбутній успіх корпорації залежить від того, які спеціалісти працюють та наскільки довго вони в компанії. Менеджмент корпорації сприяє вербуванню і збереженню персоналу, який має високий потенціал і досвід. Здійснювана діяльність свідчить про доцільність удосконалення методів управління виробництвом, зважаючи на той факт, що для виготовлення автомобіля Toyota потрібно 17 годин, тоді як Mercedes-Benz – понад 50 годин [10].

Зростання Tesla Motors сильно залежить від прийняття споживачами альтернативних електричних транспортних засобів. Ці автомобілі відносно нові, тому існує багато проблем навколо їх виробництва, зокрема те, що у більшості споживачів ще й досі немає уявлення про характеристики електричних транспортних засобів, їх якість, безпеку, продуктивність та вартість, конкуренція гібридних електромобілів, державне регулювання та економічні стимули, доступ до зарядних пристроїв. Результатом є затримки виробництва, нестача виробничих ліній та потужностей, складність програмного забезпечення. Для того, щоб швидко розвивати компанію, особливо на міжнародному рівні, необхідно ефективно управляти зростанням виробництва. Нині досить складно виділити домінуючий метод управління виробництвом та його інтенсифікацією, адже компанія постійно впроваджує нововведення. Корпорація сильно залежить від керівної ланки працівників. Майбутній успіх залежить від здатності залучати та зберігати ключові технології, продажі, маркетинг, виробничий і допоміжний

персонал, тому це може негативно вплинути на бізнес, перспективи, фінансовий стан та результати діяльності. Існуючі методи слід змінювати залежно від обраної стратегії розвитку виробництва [11].

В якості заходів з інтенсифікації виробництва для досліджуваних підприємств пропонуємо: для Toyota Motor Corporation впровадити у виробництво новий вид продукції – гібридний автомобіль CO2 ZERO, що дозволить збільшити енергоефективність через економію палива, одночасно скоротити викиди CO₂ та зберегти екологію; для Mercedes-Benz з метою нарощування прибутку та більш ефективного використання виробничих потужностей – запровадити виробництво вантажного автомобіля Actross зі зниженими затратами палива та збільшеною рентабельністю, а також підвищеним комфортом для водія; для Tesla Motors з метою подальшого інноваційного зростання пропонується оновити електрокар Model X, який буде відрізнятися потужним електродвигуном на 430 к.с. та здатністю на одному заряді долати 600 км.

Висновки з проведеного дослідження.

В процесі дослідження вирішено актуальну наукову проблематику – вивчення впливу інтенсифікації та управління виробництвом підприємств машинобудування на результати їх господарювання.

Критичний аналіз наукових напрацювань вчених сучасності з питань підвищення інтенсивності виробництва та впровадження сучасних методів управління в практику діяльності підприємств дозволив виокремити існуючі форми та узагальнюючі і конкретно-виробничі методи інтенсифікації виробництва, які в сукупності забезпечують розвиток підприємства.

Аналіз і синтез найкращих підприємств світу за даними рейтингу FORBES GLOBAL 2000 дозволив виділити групу найкращих

машинобудівних компаній станом на 2018 рік. Встановлено домінування серед них автомобілебудівних корпорацій, на базі яких і отримано подальші результати досліджень.

З метою отримання точних і обґрунтованих результатів оцінки інтенсифікації виробництва для підприємств машинобудування використано методику, метою якої є аналізування результатів господарювання підприємств машинобудування, розрахунок показників за формами інтенсифікації виробництва, визначення їх впливу на обсяги продукції, комплексна оцінка всебічної інтенсифікації діяльності та рівня її прояву, раціоналізація методів розроблення та прийняття управлінських рішень в напрямку інтенсифікації виробництва.

Практичне застосування методики дозволило встановити, що для Toyota Motor Corporation і Tesla Motors в період 2014-2016 рр. характерний задовільний, а для корпорації Mercedes-Benz – високий рівень інтенсифікації виробництва.

Аналіз використовуваних корпораціями методів інтенсифікації та управління виробництвом показав доцільність застосування на Toyota Motor Corporation таких як TPS, Jidoka, JIT і необхідність їх удосконалення на Tesla Motors і Mercedes-Benz.

З метою підвищення інтенсифікації виробництва для досліджуваних підприємств машинобудування запропоновано впровадити у виробництво нові види продукції, що дозволить покращити технологічний рівень корпорацій, більш ефективно використовувати наявні виробничі потужності, забезпечити подальше інноваційне зростання.

Подальші розвідки слід спрямувати в напрямку підвищення ефективності виробництва та менеджменту підприємств машинобудування на основі впровадження проектних рішень інноваційного характеру.

Список використаних джерел:

1. Гетьманський В.О. Вимір і наслідки інтенсифікації діяльності підприємства в умовах економічного розвитку. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки. 2011. № 2 (47). С. 131-134.
2. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1 / Редкол.: ... С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2000. 844 с.
3. Ємельянов О., Петрушка Т. Інтенсифікація використання виробничих ресурсів промислових підприємств як чинник їх економічного розвитку. Схід. 2012. № 6 (120). С. 24-29.
4. Кривов'язюк І.В. Напрями інтенсифікації діяльності підприємств машинобудування. Економічний форум. 2018. № 3. С. 180-186.
5. Марченко В.М., Покровська Н.М. Оцінювання інтенсифікації діяльності підприємств машинобудування: прикладний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2017. Випуск 16, частина 2. С. 15-20.
6. Павлов К.В. Оцінка економічної ефективності інтенсифікації виробництва з урахування регіональних відмінностей у працевлаштуванні. Економіка та управління. Економічний вісник університету. 2017. Випуск № 32/1. С. 88-96.

7. Шарко В., Андрусенко Н. Алгоритм оцінки факторів впливу на інтенсифікацію виробництва промислових підприємств. Економічний часопис-XXI. 2016. № 11-12. С. 68-72.

8. Smerichevskiy S.F., Krivoviazuk I.V., Raicheva L.I., Smerichevska S.V., Sardak S.E., Kolbushkin Yu.P., Shevchenko A.V., Malovychko A.S. Research on the development of the machine-building industry of Ukraine: state and prospects. Multi-authored monograph. Latvia: Izdevnieciba «Baltija Publishing». 2017. 200 p.

9. Forbes 2018 Global 2000 (6 червня 2018 р.). THE WORLD'S LARGEST PUBLIC COMPANIES. URL: <https://www.forbes.com/global2000/#1f6954d1335d>.

10. Mercedes-Benz (2018, May). Retrieved from <https://www.mercedes-benz.com/en/mercedes-benz/mercedes-benz-tv/>.

11. Tesla Motors (2018, May). Retrieved from <https://www.tesla.com/>.

12. Toyota Motor Corporation (2018, May). Retrieved from <http://www.toyota-global.com/>.

Kryvovyazyuk I.V., Strilchuk R.M.

FORMS AND METHODS OF INTENSIFYING AND MANAGING MODERN ENTERPRISES OF MACHINE BUILDING

In the process of research the actual scientific issue was solved, which is the study of the influence of intensification and management of the production of machine building enterprises on the results of their business.

Critical analysis of scientific developments of modern scientists on increasing the intensity of production and the introduction of modern methods of management into the practice of enterprises activity allowed distinguishing existing forms and generalized and specific production methods of production intensification, which together ensure the development of the enterprise.

Analysis and synthesis of the best companies in the world, according to the FORBES GLOBAL 2000 rating, allowed highlighting a group of the best machine-building companies by 2018. Among them the dominance of automotive corporations was established, on the basis of which further research results were obtained.

In order to obtain accurate and substantiated results of the assessment of the intensification of production for the enterprises of machine building, such method was used with aim at analysing the results of economic activity of machine building enterprises; calculating indicators by the forms of intensification of production; determining the impact of these indicators on the volume of enterprises products; comprehensive assessment of all-sided intensification of activity and the level of its manifestation, rationalizing methods of development and adoption of managerial decisions in the direction of intensification of production.

The practical application of the method has made it possible to establish that for Toyota Motor Corporation and Tesla Motors in the period of 2014-2016 has satisfactory level of production intensification, and for the Mercedes-Benz corporation has a high level.

Analysis of intensification techniques used by corporations has shown the feasibility of use by Toyota Motor Co. such techniques as TPS, Jidoka, JIT and the need for their improvement on Tesla Motors and Mercedes-Benz.

In order to increase intensifying production for the researched machine building enterprises, it is suggested to introduce new types of products into production, which will allow improving technological level of corporations, using more efficiently existing production capacities and providing further innovation growth.

Further research should be directed towards increasing production and management efficiency of machine building enterprises based on implementing project's decisions of innovative character.

Key words: intensification of production, forms of intensification, methods of intensification and production management, methods of estimation of production intensification, machine building, world corporations.